
SZÁSZ BOGLÁRKA

szaszbogi0501@gmail.com

ápolás és betegellátás (dietetikus)

BSc, 8. félév

Pécsi Tudományegyetem

Egészségtudományi Kar

*Témavezetők:
Dr. Breitenbach Zita
adjunktus, PTE ETK
Müller Henriett
szakoktató, PTE ETK*

AZ ÉLELMISZERPAZARLÁS VIZSGÁLATA EGY ÓVODAI KÖZÉTKEZTETÉSBEN ÉS A MAGYAR HÁZTARTÁSOKBAN

Kulcsszavak: óvodai közétkeztetés; élelmiszerpazarlás; élelmiszerhulladék; környezetvédelem

Célkitűzés: Az élelmiszerpazarlás globális kihívást jelent. Mérsékléséért az élelmiszeriparnak, az ellátórendszernek és a háztartásoknak is felelősséget kell vállalniuk. Vizsgálatunk célja volt felmérni az élelmiszerpazarlás okait, mennyiségét, az ezzel kapcsolatos attitűdöket óvodai közétkeztetésben és magánháztartásokban.

Adatok és módszerek: Vizsgálatunk első részét egy óvodai közétkeztetésben végeztük 2023. július 03-07. és október 24-27. között ($n=21-80$), amely során az ebédnél történő élelmiszervesztéseget rögzítettük konyhai mérleg segítségével. Dokumentumelemzéssel vizsgáltuk az étlapokat, az élelmezésvezetővel strukturált interjút készítettünk. Saját szerkesztésű, önkitöltős online kérdőívvel vizsgáltuk a háztartásokat ($n=125$) 2023. szeptember 10-től 2023. október 30-ig. Szocidemográfiai, élelmiszerválasztással és élelmiszerpazarlással kapcsolatos kérdéseket, és a kanadai National Federation of Women's Institutes által fejlesztett kérdőív egyes elemeit alkalmaztuk. Leíró statisztikai műveleteket, Spearman-féle korrelációs vizsgálatokat, Fisher-féle egzakt próbát, χ^2 -próbát végeztünk IBM SPSS Statistics 20 szoftverrel, ahol $p \leq 0,05$.

Eredmények: Az óvodában végzett felmérés során az első héten $22,22 \pm 2,43\%$ -os, míg a második héten $40,86 \pm 5,10\%$ -os veszteség volt detektálható. Az élelmezési üzemnek nincs alternatív lehetősége az élelmiszermaradék felhasználására, így naponta elszállításra kerülnek. A háztartásokban élők számára vetítve, a leggyakrabban jelölt élelmiszerpazarlási ok a túl sok étel elkészítése ($p=0,03$) és a nincs idő az elkészítésre ($p=0,013$) volt. A 4-6 fős háztartások nagyobb számban tartottak haszonállatot ($p=0,05$).

Következtetések: Ismétlődő, gyermekkortól kezdődő oktatással, maradékra irányuló ötletek adásával, költséghatékonysági módszerek bemutatásával és egységes szupermarketi gyakorlatok bevezetésével az élelmiszerpazarlás mértéke javítható lenne.
